

M A T E R I A Ł   D O D A T K O W Y

01

Cennik usług elektrycznych

Jak wycenić własną pracę i zbudować cennik, który się broni przed klientem

Metodyka wyceny · gotowe tabele do uzupełnienia
przykładowe kalkulacje · wzory oferty i kosztorysu

M A T E R I A Ł   D O D A T K O W Y   N R   1

Cennik, który pracuje za Ciebie

Dlaczego ten materiał nie zawiera gotowych stawek

Ten materiał świadomie nie podaje gotowych stawek w złotych. Cena usługi elektrycznej różni się kilkukrotnie między dużym miastem a małą miejscowością, między jednoosobową działalnością a firmą z ekipą, między pracą na budowie a serwisem u klienta. Cennik przepisany od kogoś innego prawie zawsze jest albo za niski i wyniszcza firmę, albo za wysoki i odstrasza klientów.

Zamiast tego otrzymujesz metodę: sposób policzenia własnej stawki godzinowej, gotowe tabele pozycji cennikowych do uzupełnienia własnymi kwotami, przykładowe kalkulacje pokazujące tok myślenia oraz wzory dokumentów, które możesz wysyłać klientom.

CO ZNAJDZIESZ W ŚRODKU

- Metodę wyliczenia stawki godzinowej
- Porównanie modeli wyceny: punkt, godzina, ryczałt
- Tabele pozycji cennikowych do uzupełnienia
- Dwie pełne kalkulacje przykładowe
- Wzory oferty, kosztorysu i protokołu odbioru

JAK Z TEGO KORZYSTAĆ

1. Przejdź część pierwszą i policz własną stawkę.
2. Uzupełnij tabele w części drugiej swoimi kwotami.
3. Przetestuj je na dwóch ostatnich zleceniach.
4. Skoryguj i dopiero wtedy przekaz klientom.

ZASTRZEŻENIE

Materiał ma charakter edukacyjny i organizacyjny. Nie stanowi porady prawnej, podatkowej ani księgowej. Zasady wystawiania dokumentów sprzedaży, stawki podatku od towarów i usług, obowiązki wobec konsumenta oraz zasady gwarancji i rękojmi regulują przepisy, które należy sprawdzić w aktualnym brzmieniu lub skonsultować z księgowym albo prawnikiem.

Wszystkie kwoty pojawiające się w przykładach są wartościami umownymi, służącymi wyłącznie pokazaniu toku obliczeń. Nie są rekomendacją cenową ani odzwierciedleniem stawek rynkowych w jakimkolwiek regionie.

Spis treści

Część 01 • Jak zbudować własny cennik

01	Z czego składa się cena usługi	5
02	Jak policzyć stawkę godzinową	6
03	Trzy modele wyceny	7
04	Dojazd, minimum i praca poza godzinami	8
05	Materiał: powierzony czy własny	9

Część 02 • Tabele cennikowe

01	Instalacje w stanie surowym	11
02	Rozdzielnice i zabezpieczenia	12
03	Montaż osprzętu i opraw	13
04	Prace zewnętrzne i ziemne	14
05	Pomiary, przeglądy i serwis	15

Część 03 • Wycena krok po kroku

01	Wywiad z klientem	17
02	Formularz przedmiaru	18
03	Kalkulacja przykładowa: mieszkanie	19
04	Kalkulacja przykładowa: serwis	20
05	Najczęstsze błędy w wycenie	21

Część 04 • Dokumenty i wzory

01	Wzór oferty	23
02	Wzór kosztorysu	24
03	Zapisy chroniące wykonawcę	25
04	Protokół odbioru prac	26
05	Aktualizacja i kontrola cennika	27

C Z Ę Ś Ć 0 1

01

Jak zbudować własny cennik

Zanim wpiszesz jakąkolwiek kwotę, musisz wiedzieć, z czego ona wynika. Ta część pokazuje składniki ceny i sposób wyliczenia stawki godzinowej.

W T E J C Z Ę Ś C I

01	Z czego składa się cena usługi	5
02	Jak policzyć stawkę godzinową	6
03	Trzy modele wyceny	7
04	Dojazd, minimum i praca poza godzinami	8
05	Materiał: powierzony czy własny	9

Z czego składa się cena usługi

Cztery warstwy każdej wyceny

Cena, którą podajesz klientowi, nie jest wynagrodzeniem za godziny spędzone na budowie. Składają się na nią cztery warstwy, a pominięcie którejkolwiek z nich oznacza, że część pracy wykonujesz za darmo.

WARSTWA	CO OBEJMUJE	CZĘSTY BŁĄD
Robocizna	Czas przy kliencie, praca fizyczna, montaż	Liczenie tylko czasu na budowie
Czas niefakturowany	Dojazd, zakupy, wycena, telefony, dokumenty	Traktowanie go jako czasu wolnego
Koszty stałe	Składki, księgowość, ubezpieczenie, narzędzia, paliwo	Zakładanie, że pokryje je marża na materiale
Zysk	To, co zostaje po pokryciu wszystkiego powyżej	Mylenie przychodu z zyskiem

CZAS, KTÓREGO KLIENT NIE WIDZI

- Dojazd w obie strony i szukanie parkingu
- Zakup materiałów i kolejka w hurtowni
- Wycena i przygotowanie oferty
- Telefony, ustalenia, zmiany terminu
- Sprzątanie i wywóz odpadów
- Dokumentacja i wystawienie rachunku

W praktyce na każdą godzinę przy kliencie przypada od dwudziestu do czterdziestu procent czasu, którego nikt nie widzi. Ten czas też musi zostać opłacony.

PROSTA ZASADA

Jeśli po zamknięciu miesiąca nie zostało Ci nic poza wypłaconą robocizną, oznacza to, że w cenniku brakuje warstwy trzeciej albo czwartej.

UWAGA

- Narzut na materiale nie zastępuje ceny za pracę
- Zysk nie jest tym, co zostaje przypadkiem
- Koszty stałe biegną także w dni bez zleceń

Jak policzyć stawkę godzinową

Metoda oparta na kosztach i dostępnym czasie

Stawka godzinowa nie jest kwotą wybraną intuicyjnie ani skopiowaną od kolegi. Wynika z dwóch liczb: rocznych kosztów wraz z oczekiwanym dochodem oraz liczby godzin, które realnie możesz sprzedać w ciągu roku.

KROK PO KROKU

1. Zsumuj roczne koszty stałe firmy: składki, księgowość, ubezpieczenie, telefon, paliwo, amortyzację narzędzi i auta, szkolenia.
2. Dodaj kwotę, którą chcesz zarobić dla siebie w skali roku.
3. Policz dostępne dni robocze: od około 250 odejmij urlop, choroby i dni bez zleceń. Zostaje zwykle 200 do 220 dni.
4. Przyjmij liczbę godzin realnie sprzedawalnych na dzień. Rzadko przekracza sześć, bo resztę pochłania dojazd, zakupy i papiery.
5. Podziel sumę z kroków 1 i 2 przez iloczyn dni i godzin.

$$\text{Stawka} = (\text{koszty roczne} + \text{docelowy dochód}) / (\text{dni robocze} \times \text{godziny sprzedawalne})$$

Wynik to minimalna stawka, poniżej której dopłacasz do własnej pracy.

PRZYKŁAD RACHUNKOWY

Wartości są umowne i służą wyłącznie pokazaniu metody.

Koszty roczne firmy	60 000
Docelowy dochód roczny	90 000
Razem do pokrycia	150 000
Dni robocze	210
Godzin sprzedawalnych dziennie	6
Godzin rocznie	1 260
Stawka minimalna	około 119

CO ZROBIĆ Z WYNIKIEM

- Zaokrąglaj w górę, nigdy w dół
- Dodaj margines na zlecenia trudne i pilne
- Sprawdź, czy wynik jest realny w Twoim regionie
- Jeśli jest wyraźnie wyższy od rynku, szukaj oszczędności w kosztach albo w liczbie godzin traconych bezproduktywnie

CZĘSTY BŁĄD

Założenie ośmiu godzin sprzedawalnych dziennie. Przy takim założeniu stawka wychodzi o jedną czwartą za nisko, a różnicę pokrywasz własnym czasem wolnym.

Trzy modele wyceny

Za punkt, za godzinę, ryczałtem

Ten sam zakres pracy można wycenić na trzy sposoby. Każdy z nich przenosi ryzyko na inną stronę i sprawdza się w innej sytuacji. Doświadczeni wykonawcy stosują wszystkie trzy, dobierając model do rodzaju zlecenia.

MODEL	KIEDY STOSOWAĆ	RYZYO PO STRONIE	ZAŁETA
Za punkt	Instalacje w stanie surowym, prace policzalne	Wykonawcy	Klient rozumie i łatwo porównuje
Za godzinę	Awarie, serwis, prace o nieznanym zakresie	Klienta	Uczciwe przy niepewnym zakresie
Ryczałt	Zamknięty, dobrze opisany zakres	Wykonawcy	Przewidywalność dla obu stron

WYCENA ZA PUNKT

Punktem jest zwykle gniazdo, wypust oświetleniowy albo łącznik wraz z bruzdą, puszką i przewodem do rozdzielnicy. Model działa dobrze na budowie, bo liczba punktów jest łatwa do policzenia z projektu.

- Ustal jednoznacznie, co wchodzi w cenę punktu
- Osobno wyceniaj rozdzielnicę i pomiary
- Uwzględnij różnice między betoną a płytą gipsową

WYCENA ZA GODZINĘ

Najuczciwszy model przy awariach, gdzie nie wiadomo, czy usterka zajmie dwadzieścia minut czy pół dnia. Wymaga jasnego zakomunikowania stawki i sposobu naliczania jeszcze przed dojazdem.

RYCZAŁT: WARUNEK KONIECZNY

Ryczałt ma sens wyłącznie przy precyzyjnie opisanym zakresie. Bez tego każda zmiana staje się sporem o to, czy mieści się w umowionej kwocie.

- Zakres spisany punkt po punkcie
- Wyraźne wymienione wyłączenia
- Zasada rozliczania prac dodatkowych

MODEL MIESZANY

Często najlepszy: ryczałt za zakres podstawowy plus stawka godzinowa za wszystko, czego nie da się przewidzieć przed skuciem ściany.

Dojazd, minimum i praca poza godzinami

Pozycje, które najczęściej giną w wycenie

Najwięcej pieniędzy przecieka przez pozycje, których w ogóle nie ma w cenniku. Dojazd na drugi koniec miasta po to, by wymienić jedno gniazdo, potrafi kosztować więcej niż cała usługa.

POZYCJA	PO CO ISTNIEJE	JAK JĄ SKONSTRUOWAĆ
Opłata za dojazd	Pokrycie czasu i paliwa	Strefy odległościowe albo stawka za kilometr powyżej progu
Minimalna wartość zlecenia	Ochrona przed drobnymi wyjazdami	Równowartość około jednej do dwóch godzin pracy
Opłata za diagnostykę	Wycena czasu na znalezienie usterki	Stała kwota, często odliczana przy zleceniu naprawy
Praca poza godzinami	Wieczory, weekendy, święta	Narzut procentowy do stawki podstawowej
Praca pilna	Wejście na zlecenie tego samego dnia	Osobny narzut, komunikowany z góry
Wywóz odpadów	Gruz, opakowania, stary osprzęt	Stała kwota lub według objętości

JAK TO KOMUNIKOWAĆ

Wszystkie te pozycje muszą paść w rozmowie przed wyjazdem, nie na rachunku. Klient poinformowany z góry rzadko protestuje. Klient zaskoczony po fakcie protestuje prawie zawsze.

- Podaj stawkę dojazdu przy umawianiu wizyty
- Powiedz o minimalnej wartości zlecenia
- Wyjaśnij zasadę opłaty za diagnostykę

TWOJE STREFY DOJAZDU

STREFA	ZAKRES	STAWKA
I	do 10 km	.....
II	10 do 25 km	.....
III	25 do 50 km	.....
IV	powyżej 50 km	indywidualnie

Wskazówka. Policz, ile faktycznie zajmuje Ci przejazd w godzinach szczytu. Strefy oparte na czasie często odzwierciedlają rzeczywistość lepiej niż strefy oparte na kilometrach.

Materiał: powierzony czy własny

Dwa modele i ich konsekwencje

Decyzja o tym, kto kupuje materiał, wpływa na cenę, na odpowiedzialność za jakość i na przebieg całego zlecenia. Warto mieć tu jasną politykę, a nie decydować osobno przy każdym kliencie.

ASPEKT	MATERIAŁ WŁASNY	MATERIAŁ POWIERZONY
Cena dla klienta	Wyższa, zawiera narzut	Niższa, sama robocizna
Jakość	Kontrolujesz i odpowiadasz	Klient wybiera, ryzyko po jego stronie
Czas	Ty tracisz czas na zakupy	Ryzyko braku materiału na miejscu
Gwarancja	Pełna, na całość	Tylko na robociznę
Przepływ gotówki	Finansujesz zakup z własnych środków	Bez zaangażowania środków

NARZUT NA MATERIALE

Narzut nie jest zarobkiem ponad usługę. Pokrywa czas zakupu, transport, zamrożone środki, ryzyko reklamacji i zwrotów oraz koszt utrzymania zapasu na aucie. Typowo mieści się w przedziale od kilkunastu do trzydziestu procent, zależnie od wartości i dostępności towaru.

- Drobnica i osprzęt: narzut wyższy
- Drogie aparaty i oprawy: narzut niższy
- Materiał zamawiany na zamówienie: doliczaj koszt transportu

JEŚLI KLIENT KUPUJE SAM

- Przekaż listę z dokładnymi parametrami, nie ogólną nazwą
- Zastrzeż, że nie odpowiadasz za jakość towaru
- Ustal, kto pokrywa koszt przestoju przy braku materiału
- Sprawdź materiał przed rozpoczęciem prac

CZERWONA FLAGA

Klient przynosi osprzęt bez oznaczeń, bez opakowania albo z nieznanego źródła. Odmów montażu na piśmie albo wyraźnie zaznacz brak gwarancji na całość układu.

C Z Ę Ś Ć 0 2

02

Tabele cennikowe

Gotowe zestawy pozycji do uzupełnienia własnymi stawkami. Układ odpowiada kolejności prac na typowym zleceniu.

W T E J C Z Ę Ś C I

01	Instalacje w stanie surowym	11
02	Rozdzielnice i zabezpieczenia	12
03	Montaż osprzętu i oprav	13
04	Prace zewnętrzne i ziemne	14
05	Pomiary, przeglądy i serwis	15

Instalacje w stanie surowym

Pozycje rozliczane za punkt

Podstawa wyceny prac na budowie. Ustal jednoznacznie, co obejmuje punkt: zwykle bruzdę, puszkę, przewód do rozdzielnic i podłączenie po obu stronach, bez osprzętu i bez tynkowania bruzdy.

POZYCJA	JEDNOSTKA	TWOJA STAWKA	UWAGI
Punkt gniazdowy 230 V	punkt	.....	przewód 3x2,5
Punkt gniazdowy podwójny	punkt	.....	wspólna puszka
Punkt oświetleniowy pojedynczy	punkt	.....	przewód 3x1,5
Punkt oświetleniowy schodowy	punkt	.....	więcej żył
Punkt łącznika świecznikowego	punkt	.....	przewód 4-żyłowy
Punkt siłowy 400 V	punkt	.....	przewód 5-żyłowy
Punkt sieciowy RJ45	punkt	.....	skrętka, osobna trasa
Punkt antenowy lub domofonowy	punkt	.....	
Bruzdowanie w cegle	metr	.....	
Bruzdowanie w betonie	metr	.....	narzut do uzgodnienia
Prowadzenie w płycie gipsowej	metr	.....	bez bruzdowania

DOPRECYZUJ W OFERCIE

- Czy punkt obejmuje osprzęt
- Czy obejmuje zatynkowanie bruzdy
- Do jakiej odległości od rozdzielnic
- Kto zapewnia zasilanie budowlane

NARZUTY SYTUACYJNE

- Beton zbrojony
- Prace na wysokości powyżej 3 m
- Budynek użytkowany, konieczność zabezpieczeń
- Praca w obiekcie zabytkowym

Rozdzielnice i zabezpieczenia

Pozycje rozliczane za aparat i za rozdzielnicę

Rozdzielnica bywa najbardziej niedoszacowaną pozycją w całej wycenie. Składa się na nią nie tylko montaż aparatów, lecz także opisanie obwodów, uporządkowanie przewodów i sprawdzenie całości.

POZYCJA	JEDNOSTKA	TWOJA STAWKA	UWAGI
Montaż rozdzielnic podtynkowej	sztuka	.....	według liczby modułów
Montaż rozdzielnic natynkowej	sztuka	.....	
Montaż aparatu modułowego	sztuka	.....	wyłącznik, RCD, SPD
Podłączenie obwodu w rozdzielnic	obwód	.....	
Wykonanie opisu obwodów	rozdzielnic	.....	schemat na drzewczkach
Wymiana starej tablicy bezpiecznikowej	sztuka	.....	wycena indywidualna
Dodanie nowego obwodu do istniejącej rozdzielnic	obwód	.....	
Uporządkowanie istniejącej rozdzielnic	godzina	.....	

CO ZWIĘKSZA PRACOCHOŁONNOŚĆ

- Brak jakiegokolwiek opisu istniejących obwodów
- Instalacja aluminiowa lub bez przewodu ochronnego
- Rozdzielnica zapełniona bez wolnych modułów
- Konieczność pracy bez wyłączenia zasilania w części obiektu
- Stare przewody o krótkim zapasie żyły

ZAWSZE WYCENIAJ OSOBNO

- Identyfikację nieopisanych obwodów
- Pomiary po przebudowie
- Wymianę wewnętrznej linii zasilającej
- Uzgodnienia z operatorem sieci

Wskazówka. Identyfikacja obwodów w starej instalacji potrafi zająć więcej czasu niż sam montaż nowej rozdzielnic. Nigdy nie wliczaj jej milcząco w cenę wymiany.

Montaż osprzętu i oprav

Prace wykończeniowe

Etap wykończeniowy jest szybki, gdy instalacja została wykonana poprawnie, i bardzo czasochłonny, gdy trzeba poprawiać cudzą pracę. Warto mieć osobną pozycję na prace naprawcze.

POZYCJA	JEDNOSTKA	TWOJA STAWKA	UWAGI
Montaż gniazda lub łącznika	sztuka	.....	
Montaż ramki wielokrotnej	zestaw	.....	
Montaż oprawy sufitowej	sztuka	.....	do 3 m wysokości
Montaż żyrandola lub oprawy ciężkiej	sztuka	.....	montaż dwuosobowy
Montaż oprawy wpuszczanej	sztuka	.....	z wycięciem otworu
Montaż taśmy LED z zasilaczem	metr	.....	plus zasilacz
Montaż czujnika ruchu	sztuka	.....	z regulacją
Montaż wentylatora łazienkowego	sztuka	.....	
Podłączenie płyty lub piekarnika	sztuka	.....	sprawdzenie mostków
Poprawa cudzej instalacji	godzina	.....	rozliczenie godzinowe

Uwaga praktyczna. Montaż ciężkiej oprawy w wysokim pomieszczeniu to praca dla dwóch osób. Wycena jednoosobowa zawsze wychodzi poniżej kosztu, a ryzyko uszkodzenia drogiej oprawy ponosisz Ty.

Prace zewnętrzne i ziemne

Instalacje poza bryłą budynku

Prace zewnętrzne są wrażliwe na pogodę, rodzaj gruntu i dostęp sprzętu. Wyceniaj je zawsze po oględzinach, nigdy przez telefon.

POZYCJA	JEDNOSTKA	TWOJA STAWKA	UWAGI
Wykop pod kabel, grunt normalny	metr	.....	głębokość około 70 cm
Wykop w gruncie trudnym	metr	.....	kamienie, korzenie
Ułożenie kabla z podsypką i taśmą	metr	.....	
Przewiert pod utwardzeniem	sztuka	.....	według długości
Montaż rozdzielnic ogrodowej	sztuka	.....	IP44 lub IP65
Montaż słupka ogrodowego	sztuka	.....	z fundamentem
Montaż oprawy elewacyjnej	sztuka	.....	do 3 m
Podłączenie napędu bramy	sztuka	.....	bez programowania
Programowanie i regulacja napędu	sztuka	.....	z fotokomórkami
Montaż wallboxa	sztuka	.....	bez obwodu zasilającego

ZAWSZE PRZED WYCENĄ SPRAWDŹ

- Rodzaj gruntu i przebieg innych instalacji
- Dostęp dla sprzętu i miejsce na urobek
- Odległość od rozdzielnic głównej
- Stan istniejącego zasilania i rezerwę mocy

ZASTRZEŻENIA DO OFERTY

- Wycena bez napotkania niezainwentaryzowanych instalacji
- Bez odtworzenia nawierzchni utwardzonych
- Przy dostępie do wykopu od strony ulicy
- Termin uzależniony od warunków atmosferycznych

Pomiary, przeglądy i serwis

Usługi rozliczane osobno

Pomiary i przeglądy to usługi samodzielne, wymagające sprzętu i uprawnień. Nigdy nie traktuj ich jako darmowego dodatku do montażu.

POZYCJA	JEDNOSTKA	TWOJA STAWKA	UWAGI
Pomiary odbiorcze instalacji	obwód	.....	z protokołem
Pomiar rezystancji uziemienia	punkt	.....	
Pomiar czasu zadziałania RCD	sztuka	.....	
Protokół zbiorczy z pomiarów	sztuka	.....	opracowanie
Przegląd okresowy instalacji	lokal	.....	według powierzchni
Diagnostyka usterki	stała	.....	odliczana przy naprawie
Serwis, stawka godzinowa	godzina	.....	
Serwis poza godzinami	godzina	.....	narzut procentowy
Lokalizacja przerwy w przewodzie	stała	.....	sprzęt specjalistyczny

DLACZEGO DIAGNOSTYKA MUSI KOSZTOWAĆ

Znalezienie przyczyny usterki bywa trudniejsze niż jej usunięcie. Darmowa diagnostyka oznacza, że klient może wykorzystać Twój czas i wiedzę, a naprawę zlecić komuś tańszemu.

- Podaj kwotę diagnostyki przy umawianiu wizyty
- Zaproponuj odliczenie jej przy zleceniu naprawy
- Wyceniaj naprawę dopiero po ustaleniu przyczyny

UPRAWNIENIA

Pomiary ochronne wykonuje osoba posiadająca wymagane kwalifikacje, przy użyciu przyrządów z ważnym świadectwem wzorcowania. Sprawdź aktualne wymagania przed przyjęciem takiego zlecenia.

C Z Ę Ś Ć 03

03

Wycena krok po kroku

Od pierwszej rozmowy z klientem do gotowej kwoty. Dwie pełne kalkulacje przykładowe i lista błędów, które kosztują najwięcej.

W T E J C Z Ę Ś C I

01	Wywiad z klientem	17
02	Formularz przedmiaru	18
03	Kalkulacja przykładowa: mieszkanie	19
04	Kalkulacja przykładowa: serwis	20
05	Najczęstsze błędy w wycenie	21

Wywiad z klientem

Czego dowiedzieć się przed wyceną

Większość nietrafionych wycen bierze się z braków w informacjach, a nie z błędów rachunkowych. Ten zestaw pytań przechodzi się przy pierwszym kontakcie, zanim padnie jakakolwiek kwota.

PYTANIA O ZAKRES

- ☐ Co dokładnie ma zostać wykonane
- ☐ Czy jest projekt lub rysunek
- ☐ Jaka jest powierzchnia i liczba pomieszczeń
- ☐ Ile punktów w każdym pomieszczeniu
- ☐ Czy instalacja jest nowa czy modernizowana
- ☐ Jaki jest stan istniejącej rozdzielnic

PYTANIA O WARUNKI

- ☐ Jaki jest rodzaj ścian i stropów
- ☐ Czy obiekt jest użytkowany w trakcie prac
- ☐ Czy jest zasilanie budowlane i woda
- ☐ Jaki jest dostęp i możliwość parkowania
- ☐ Na której kondygnacji jest lokal i czy jest winda

PYTANIA O ORGANIZACJĘ

- ☐ Jaki jest oczekiwany termin
- ☐ Kto kupuje materiał
- ☐ Czy pracują tam inne ekipy
- ☐ Kto jest osobą decyzyjną
- ☐ Czy potrzebne są pomiary i protokół

PYTANIE, KTÓRE OSZCZĘDZA NAJWIĘCEJ CZASU

Zapytaj wprost o zakładany budżet lub o to, czy klient ma już inną wycenę. Odpowiedź od razu pokazuje, czy w ogóle rozmawiacie o tej samej skali zlecenia.

Wskazówka. Jeśli klient nie potrafi opisać zakresu, umów się na płatną wizytę pomiarową zamiast zgadywać przez telefon.

Formularz przedmiaru

Arkusz do wypełnienia na miejscu

Przedmiar wypełniany na miejscu, pomieszczenie po pomieszczeniu, eliminuje najczęstszą przyczynę strat: punkty, o których ktoś zapomniał.

POMIESZCZENIE	GNIAZDA	ŚWIATŁO	ŁĄCZNIKI	INNE	UWAGI
Salon					
Kuchnia					
Sypialnia 1					
Sypialnia 2					
Łazienka					
Przedpokój					
Pomieszczenie gospodarcze					
Zewnątrz					
RAZEM					

POZYCJE SPOZA TABELI

- ☐ Rozdzielnica: liczba modułów i aparatów
- ☐ Obwody dedykowane dla AGD
- ☐ Punkty sieciowe i antenowe
- ☐ Domofon lub wideodomofon
- ☐ Instalacja zewnętrzna i oświetlenie elewacji
- ☐ Pomiary i protokół
- ☐ Wywóz odpadów

ZANOTUJ TAKŻE

- Rodzaj ścian w każdym pomieszczeniu
- Odległość najdalszego punktu od rozdzielnic
- Wysokość pomieszczeń
- Miejsca wymagające przewiertów

Wskazówka. Zrób zdjęcia każdego pomieszczenia i rozdzielnic. Przy sporządzaniu oferty w domu przypomni Ci to szczegóły, których nie zapisałeś.

Kalkulacja przykładowa: mieszkanie

Instalacja w stanie surowym, tok obliczeń

Poniższy przykład pokazuje sposób liczenia, nie poziom cen. Wszystkie kwoty są umowne. Podstaw własne stawki z części drugiej i sprawdź, czy wynik odpowiada Twoim kosztom.

POZYCJA	ILOŚĆ	STAWKA	WARTOŚĆ
Punkty gniazdowe	34	120	4 080
Punkty oświetleniowe	18	110	1 980
Punkty łączników	14	110	1 540
Obwody dedykowane AGD	4	260	1 040
Rozdzielnica, montaż i aparaty	1	1 400	1 400
Opis obwodów i schemat	1	200	200
Pomiary odbiorcze z protokołem	1	600	600
Razem robocizna			10 840

CZEGO NIE MA W TABELI

- Materiału, jeśli kupuje go klient
- Osprzętu i opraw, montowanych na etapie wykończenia
- Tynkowania bruzd
- Prac w części wspólnej budynku

KONTROLA WYNIKU

Podziel wartość robocizny przez swą stawkę godzinową. Otrzymasz liczbę godzin, jaką zakłada wycena. Jeśli wychodzi mniej niż realny czas pracy, wycena jest za niska niezależnie od tego, jak wygląda w tabeli.

SPRAWDZENIE

Wartość robocizny	10 840
Stawka godzinowa	119
Zakładane godziny	około 91
Realny czas dwóch osób	6 dni
Wniosek	wycena spójna

PAMIĘTAJ

Ta sama liczba punktów w budynku z betonu zbrojonego może oznaczać o połowę więcej czasu niż w ścianach z pustaka. Narzut za warunki musi być osobną pozycją.

Kalkulacja przykładowa: serwis

Awaria rozliczana godzinowo

Zlecenia serwisowe rozlicza się inaczej niż budowę. Kluczowe jest to, że klient poznaje zasady rozliczenia przed wyjazdem, a nie po naprawie.

POZYCJA	ILOŚĆ	STAWKA	WARTOŚĆ
Dojazd, strefa II	1	60	60
Diagnostyka usterki	1	150	150
Robocizna, naprawa	1,5 h	140	210
Materiał: aparat i osprzęt	1	180	180
Narzut na materiale	20 %		36
Razem			636

CO POWIEDZIEĆ PRZED WYJAZDEM

- Ile wynosi dojazd do danej strefy
- Ile kosztuje sama diagnostyka
- Jaka jest stawka godzinowa i jak jest naliczana
- Że materiał jest rozliczany osobno
- Że ostateczna kwota będzie znana po ustaleniu przyczyny

Wskazówka. Naliczaj czas w rozpoczętych półgodzinach albo kwadransach. Rozliczanie co do minuty wygląda drobiazgowo i częściej wywołuje spór niż buduje zaufanie.

GDY NAPRAWA OKAŻE SIĘ WIĘKSZA

1. Przerwij pracę przed przekroczeniem uzgodnionego zakresu.
2. Wyjaśnij, co znalazłeś i dlaczego zakres się zmienia.
3. Podaj nową kwotę i nową przewidywaną pracochłonność.
4. Uzyskaj zgodę, najlepiej wiadomością na piśmie.
5. Dopiero potem kontynuuj.

Najczęstsze błędy w wycenie

Osiem pułapek, które kosztują najwięcej

BŁĄD	KONSEKWENCJA	JAK GO UNIKNĄĆ
Wycena przez telefon bez oględzin	Zakres okazuje się większy, różnicę pokrywasz sam	Wizja lokalna albo wyraźne zastrzeżenie wstępności
Brak pozycji na prace nieprzewidziane	Każda niespodzianka zjada zysk	Rezerwa procentowa w kosztorysie
Pominięcie czasu dojazdu i zakupów	Kilka godzin tygodniowo bez wynagrodzenia	Osobna pozycja albo doliczenie do stawki
Ryczałt przy nieokreślonym zakresie	Spór o to, co obejmowała cena	Ryczałt tylko przy zakresie spisanym punkt po punkcie
Brak zapisu o pracach dodatkowych	Klient oczekuje ich w cenie	Zasada rozliczania zmian w każdej ofercie
Rabat udzielany od ręki	Sygnal, że cena wyjściowa była zawyżona	Zamiast rabatu zmniejsz zakres
Zbyt długi termin ważności oferty	Ceny materiałów zjadają marżę	Ważność 14 lub 30 dni
Brak zaliczki na materiał	Finansujesz zakupy z własnych środków	Zaliczka płatna przed zakupem

Zapamiętaj. Najdroższy błąd to nie za niska stawka, lecz brak zapisu o pracach dodatkowych. Stawkę możesz podnieść przy kolejnym zleceniu. Spór o zakres potrafi pochłonąć cały zysk z bieżącego.

C Z Ę Ś Ć 0 4

04

Dokumenty i wzory

Gotowe szkielety oferty, kosztorysu i protokołu odbioru wraz z zapisami, które chronią wykonawcę.

W T E J C Z Ę Ś C I

01	Wzór oferty	23
02	Wzór kosztorysu	24
03	Zapisy chroniące wykonawcę	25
04	Protokół odbioru prac	26
05	Aktualizacja i kontrola cennika	27

Wzór oferty

Struktura dokumentu wysyłanego klientowi

Oferta ma dwa zadania: pokazać cenę i zamknąć pole do późniejszych nieporozumień. Drugie zadanie jest ważniejsze.

ELEMENT	TREŚĆ
Nagłówek	Dane wykonawcy, dane klienta, numer i data oferty
Przedmiot	Jednozdaniowy opis zakresu i adres realizacji
Zakres prac	Lista pozycji z ilościami i cenami jednostkowymi
Wartość	Suma robocizny, materiału i pozycji dodatkowych
Nie obejmuje	Wyraźnie wymienione wyłączenia
Termin	Czas realizacji i warunki jego dotrzymania
Płatność	Zaliczka, transze, termin płatności
Ważność	Data, do której oferta obowiązuje

SEKCJA, KTÓREJ NIE MOŻE ZABRAKNAĆ

OFERTA NIE OBEJMUJE

- prac budowlanych, tynkarskich i malarskich, w tym zatynkowania bruzd
- dostawy osprzętu i opraw, o ile nie wskazano inaczej
- prac w częściach wspólnych budynku i uzgodnień z operatorem sieci
- wywozu gruzu i odpadów budowlanych
- prac wynikających ze stanu instalacji istniejącej, ujawnionego po odkryciu
- zmian zakresu zgłoszonych po rozpoczęciu prac

Wskazówka. Sekcja wyłączeń nie odstrasza klientów. Odstrasza spór po zakończeniu prac, a to Twoja największa korzyść z całego dokumentu.

Wzór kosztorysu

Rozbicie ceny na pozycje

Kosztorys pokazuje klientowi, za co płaci. Dobrze zrobiony ogranicza negocjacje do konkretnych pozycji zamiast ogólnego żądania rabatu.

LP.	OPIS POZYCJI	J.M.	IŁOŚĆ	CENA JEDN.	WARTOŚĆ
1	Punkty gniazdowe 230 V	pkt			
2	Punkty oświetleniowe	pkt			
3	Punkty łączników	pkt			
4	Obwody dedykowane	obw.			
5	Rozdzielnica z aparatami	kpl.			
6	Prace zewnętrzne	m			
7	Pomiary z protokołem	kpl.			
8	Materiał według zestawienia	kpl.			
Razem netto					

ZASADY KONSTRUOWANIA

- Każda pozycja z ilością i ceną jednostkową
- Materiał oddzielony od robocizny
- Rezerwa na prace nieprzewidziane jako osobna pozycja
- Podatek pokazany zgodnie z obowiązującymi zasadami

GDY KLIENT PROSI O RABAT

Nie obniżaj ceny jednostkowej. Zaproponuj zmniejszenie zakresu: mniej punktów, prostszy osprzęt, materiał po stronie klienta. Cena spada, a wartość Twojej godziny pozostaje bez zmian.

Zapisy chroniące wykonawcę

Warunki, które warto mieć na piśmie

Poniższe zapisy nie zastępują umowy przygotowanej przez prawnika, ale porządkują najczęstsze punkty sporne. Przed zastosowaniem skonsultuj ich treść i zgodność z aktualnymi przepisami.

ZAKRES I ZMIANY

- Zakres określa wyłącznie zestawienie pozycji w ofercie
- Prace dodatkowe wymagają pisemnego uzgodnienia przed wykonaniem
- Zmiana zakresu może zmienić termin realizacji

TERMIN

- Termin biegnie od udostępnienia frontu robót
- Przestoje z przyczyn po stronie klienta przesuwają termin
- Warunki atmosferyczne przy pracach zewnętrznych

PŁATNOŚCI

- Zaliczka na materiał płatna przed zakupem
- Rozliczenie etapami przy dłuższych realizacjach
- Termin płatności końcowej liczony od odbioru

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- Brak odpowiedzialności za materiał powierzony
- Brak odpowiedzialności za stan instalacji istniejącej
- Gwarancja obejmuje wykonaną robociznę

WAŻNE

Zasady dotyczące umów z konsumentami, prawa odstąpienia, gwarancji i rękojmi wynikają z przepisów i mogą ograniczać swobodę formułowania takich zapisów. Przed wprowadzeniem własnych warunków skonsultuj je z prawnikiem.

Protokół odbioru prac

Dokument zamykający zlecenie

Podpisany protokół odbioru zamyka dyskusję o zakresie i jakości. Bez niego każda późniejsza uwaga klienta staje się przedmiotem negocjacji.

SEKCJA	ZAWARTOŚĆ
Dane	Strony, adres realizacji, data odbioru, numer oferty
Zakres wykonany	Lista prac wykonanych, zgodna z ofertą
Prace dodatkowe	Wykaz zmian uzgodnionych w trakcie
Przekazane dokumenty	Protokoły pomiarów, schemat rozdzielnicy, karty gwarancyjne
Uwagi	Usterki do usunięcia wraz z terminem
Oświadczenie	Odbiór bez zastrzeżeń lub z zastrzeżeniami
Podpisy	Wykonawca i zamawiający

PRZY ODBIORZE ZAWSZE

- ☐ Przejdź z klientem przez każde pomieszczenie
- ☐ Sprawdź działanie każdego punktu
- ☐ Pokaż rozdzielnicę i opis obwodów
- ☐ Przekaż protokoły pomiarów
- ☐ Wyjaśnij zasadę działania wyłącznika różnicowoprądowego
- ☐ Zbierz podpis pod protokołem

DLACZEGO TO SIĘ OPŁACA

Wspólne przejście po obiekcie zajmuje kilkanaście minut, a jest najsilniejszym momentem budowania zaufania w całym zleceniu. To wtedy klient decyduje, czy poleci Cię dalej.

Wskazówka. Zdjęcia wykonanej instalacji przed zakryciem oraz podpisany protokół to dwa dokumenty, które najczęściej rozstrzygają spór na Twoją korzyść.

Aktualizacja i kontrola cennika

Jak sprawdzać, czy cennik nadal działa

Cennik ocenia się nie po tym, jak wygląda, lecz po tym, jaki daje wynik. Trzy proste wskaźniki wystarczą, by wiedzieć, czy wymaga korekty.

WSKAŹNIK	JAK LICZYĆ	O CZYM MÓWI
Skuteczność ofert	Zlecenia przyjęte dzielone przez wysłane oferty	Bardzo wysoka oznacza ceny poniżej rynku
Rzeczywista stawka godzinowa	Przychód ze zlecenia dzielony przez realne godziny	Pokazuje, które prace faktycznie się opłacają
Udział prac dodatkowych	Wartość zmian dzielona przez wartość oferty	Wysoki oznacza nieprecyzyjne wyceny wstępne

PROSTY PRZEGLĄD KWARTALNY

- ☐ Przelicz trzy zamknięte zlecenia rzeczywistą stawką godzinową
- ☐ Sprawdź, które pozycje wyszły poniżej założeń
- ☐ Porównaj ceny materiałów z tymi sprzed kwartału
- ☐ Sprawdź koszt paliwa i średni dystans dojazdu
- ☐ Skoryguj pozycje odbiegające od rzeczywistości

JAK PODNOSIĆ CENY

- Podnoś stopniowo, nie skokowo
- Zaczynaj od nowych klientów
- Nie tłumacz się z podwyżki, po prostu podaj nową stawkę
- Zachowaj stare warunki dla trwających zleceń

Wskazówka. Prowadź prosty zapis: data, zlecenie, godziny, przychód. Po trzech miesiącach będziesz miał dane, których nie zastąpi żadne wycucie.

Cennik to dokument żywy

Co zrobić po przeczytaniu

Cennik ustalony raz i odłożony na półkę traci aktualność w ciągu kilku miesięcy. Zmieniają się ceny materiałów, koszty paliwa, składki i konkurencja. Traktuj go jak narzędzie, które przeglądasz w stałym rytmie.

PLAN NA NAJBLIŻSZY MIESIĄC

1. Policz swoją stawkę godzinową według części pierwszej.
2. Uzupełnij tabele cennikowe własnymi kwotami.
3. Przelicz dwa zamknięte zlecenia wstecz i porównaj z tym, ile faktycznie wzięłeś.
4. Popraw pozycje, które wyszły poniżej kosztów.
5. Przygotuj wzory oferty i protokołu odbioru w swoim edytorze.

RYTM PRZEGLĄDU CENNIKA

- Co kwartał: ceny materiałów i koszt dojazdu
- Co pół roku: stawka godzinowa
- Raz w roku: pełny przegląd wszystkich pozycji
- Na bieżąco: pozycje, które często wychodzą na stratę

SYGNAŁY, ŻE CENNIK WYMAGA KOREKTY

- Wygrywasz niemal każdą wycenę, często od ręki
- Regularnie dopłacasz do materiałów
- Zlecenia trwają dłużej niż zakładasz
- Unikasz pewnych typów prac, bo się nie opłacają

Na koniec. Podniesienie stawki o niewielki procent zwykle nie zmienia liczby zleceń, a wyraźnie zmienia wynik finansowy. Większość klientów wybiera wykonawcę na podstawie kontaktu i terminu, a nie różnicy kilku procent w wycenie.